

[Lilli Gyldenkilde]

for kvinder, og følgen er desværre, at de arbejder under dårligere økonomiske vilkår end mænd.

At vi indretter os så tosset, har såmænd også andre følger. Nogle mennesker bliver simpelt hen slidt op før tiden ved hårdt, slidssomt arbejde, og hvis vi ser lidt på SiD-området, så viser det sig, at der er alt for mange, der ikke får lov til at leve så længe, at de kan få lidt glæde af pensionisttilværelsen. Dette er sagt, selv om vi har fået en efterlønslov, som vi uanset dens skønhedsfejl er glade for. Redegørelsen taler om – også borgerlige politikere, her var det hr. Tørnæs – at man skal have flekspension eller deltidspension eller gå ned i pensionsalder. Vi vil foretrække og meget gerne være med til at diskutere en nedsættelse af efterlønsalderen. Det mener vi er en meget bedre ordening.

Det mest katastrofale er dog, at samtidig med, at nogle glider sig op for tidligt, har vi indrettet os så tosset, at vi tillader, at andre overhovedet ikke kan få arbejde. Og værst af alt er, at generationer af unge – flertallet er unge kvinder, det ved vi – i disse år er tabt henholdsvis tabes på gulvet, fordi de hverken kan få arbejde eller uddannelse. De sættes over på en håbløshedens pension, som er bistandshjælp. Det er, hvad masser af unge tilbydes af vort samfund i disse år. Det er en helt utrolig usolidarisk holdning, de unge udsættes for herindefra, fra erhvervlivets og for den sags skyld også fra nogle arbejders side, som er bange for selv at blive ledige og derfor, hvad skal man sige, sørger lidt godt for sig selv.

Der er ingen vej udenom. Vi ved, at alle prognoser viser, at ledigheden vil vare ved, og at den vil stige. Vi ved, at den tekniske udvikling sker ret hurtigt i disse år, og vi ved nogenlunde, hvordan tilgangen til arbejdsmarkedet bliver indtil 1995. Det er der jo prognoser for, og hvis ikke de er 100 pct. rigtige, så er de i hvert fald en strømpil.

Som jeg tidligere har sagt, skal vi skabe 60.000–70.000 job årligt de kommende 10 år, hvis vi skal fortsætte med at have en 40 timers arbejdsuge, og det er klart, at det lader sig ikke gøre. Det lod sig heller ikke gøre i de såkaldte glade 1960'ere, hvor vi havde noget, der lignede fuld beskæftigelse.

Når jeg har sagt disse ord om teknolog udviklingen, som sker hurtigt i øjeblikket, så er det ikke, fordi SF er noget maskinstormer-

parti. Vi synes, vi skal bruge den teknik fornuftigt, som fremkommer, men vi er indstillede på, at det skal være mennesker, der skal styre teknikken, ikke omvendt.

Man kan spørge: ja men er det så nok at nedsætte arbejdstiden til 7 timer daglig? Det mener vi i SF ikke det er. Vi mener, der skal mere til, og vores mål er at få en 6 timers arbejdsdag. Det ved vi godt vi ikke når på én gang, men vi må advare mod at tro på, at det vil give mere beskæftigelse at nedsætte arbejdstiden med 1 time ugentlig. Det ser vi i bilagene at der er nogle der foreslår. Det vil være nødvendigt med ét hug at få en 35 timers arbejdsuge i en overenskomstperiode for at sikre merbeskæftigelsen.

Dette anliggende er selvfølgelig, som flere har sagt, først og fremmest et overenskomstspørgsmål, ikke mindst på baggrund af kompensationsspørgsmålet. Men vi må da have lov at diskutere det herinde, og vi må have lov at sige, at der er mange, der ikke vil være indstillede på en arbejdstidsnedsættelse, hvis ikke de får kompensation, så derfor skal det sikres. Det vil så vise sig, at der kan findes modeller, der sikrer de lavtlønnede, så de kompenseres fuldt ud.

Hertil kommer, at der må laves ordninger, så alt overarbejde afspadsres. Dette kan gøres via overenskomster, men det kan også gøres via lovgivning. Også betalt frihed til uddannelse og sabbatordninger hører med til de fordelingsstiltag, der efter SFs mening må sættes ind med, så vi kan få en retfærdig fordeling af arbejdet i dette land.

Som enhver kan høre på det, der her er sagt, er SFs løsningsforslag nogle ganske andre end regeringens, Dansk Arbejdsgiverforenings og arbejdsministerens forslag.

Der siges noget i redegørelsen om flekstid og om at åbne mere op for deltid. Det mener vi ikke i SF er nogen løsning overhovedet. Alle de smukke ord om, at det skal være muligt at indrette sig individuelt, kan vi ikke bruge til noget, for hvad er det, der ligger bag? Man har ikke forstået et klap af arbejderbevægelsens historie, som går ud på, at man må gå sammen om at skabe fælles løsninger. Det kan godt være, at det af og til kan forekomme en og anden lidt vel stramt, men der er ingen vej udenom. Man må gå sammen om at lave disse ting. Vi ved også, at når fagbevægelsen skal opstille overenskomstkrav, bliver et af kravene, at nu skal vi